

Galateni - Comentarii Jean Koechlin

Epistola pe care Pavel le-o adresează adunărilor din Galatia este una severă. El trebuia să se ocupe nu de un păcat moral, ca în cazul corintenilor, ci de un rău doctrinar extrem de grav. Acești sârmani galateni, înșelați de învățători falși, erau pe cale să abandoneze harul, singurul mijloc de mântuire, pentru a se întoarce la religia faptelor. Pavel afirmă cu tărie caracterul absolut al Adevărului divin. Este unul singur, este complet, este perfect, pentru că Adevărul este Hristos (Ioan 14.6). Auzim uneori spirite îndârjite să susțină – în fond pentru a-și justifica necredința – că fiecare popor a primit propria sa descoperire, religia care i se adaptează cel mai bine caracterului și civilizației. Nimic mai fals! Nu există decât o singură evanghelie; ea proclamă că „Domnul nostru Isus Hristos ... S-a dat pe Sine Însuși pentru păcatele noastre”. Care este consecința acestui fapt? „Ca să ne scoată din veacul rău de acum...”, continuă apostolul (v. 4). Versetul 10 ne aduce aminte de un alt adevăr capital, anume că preocuparea de a plăcea oamenilor ne face să pierdem calitatea de robi ai lui Hristos. Căutăm noi, înainte de orice, să-l fim pe plac numai Lui? (1 Tesaloniceni 2.4).

Ce fericire pentru noi că ne putem pune toată încrederea în Cuvântul lui Dumnezeu! Dacă evanghelia vestită de Pavel ar fi fost în felul omului, atunci, da, galatenii ar fi fost îndreptățiți să accepte completări sau modificări. Dar ea nu era deloc așa. Iar pentru a atesta mai bine sursa divină a slujbei sale, apostolul istorisește în ce mod extraordinar i-a fost încredințată. Dumnezeu l-a pus deoparte (v. 15), Dumnezeu i l-a descoperit pe Fiul Său în el, din nou Dumnezeu l-a format în școala Lui, fără instructori din rândul oamenilor, în pustia Arabiei. În plus, Hristos îl chemase într-un mod direct, din înaltul cerului (Fapte 9). Pavel, înainte de drumul său spre Damasc, ne învață că noi putem fi absolut sinceri și, în același timp, absolut vrăjmași ai Domnului (Ioan 16.2). Cât de dragă însă îi ajunsese în prezent această adunare a lui Dumnezeu, altădată persecutată de el „peste măsură” (v. 13)! Să urmărim această pildă de devotament pentru Domnul și pentru ai Săi, acest zel în vestirea credinței (v. 23)! Și să mai remarcăm că, înainte de a ne cere să vorbim altora despre Fiul Lui, Dumnezeu dorește să-L „descopere” în noi (v. 16). El vrea să producă în inima noastră acea neasemuită cunoștință a lui Hristos, din care să decurgă mărturia noastră (2 Corinteni 4.6).

Relatarea pe care Pavel o face despre circumstanțele apostolatului său completează ceea ce noi cunoaștem din cartea Fapte. În timp ce Domnul îi încredințase lui Petru misiunea de a vesti evanghelia iudeilor, Pavel fusese ales pentru a predica aceeași evanghelie națiunilor (v. 8). Întâlnirea lui cu ceilalți apostoli nu putea nicidecum să infirme chemarea primită de la Domnul. Dimpotrivă, el a pus atât de mult la inimă îndemnul de a-și aminti de săraci, încât acesta a ajuns să fie cauza indirectă a întemnițării lui la Ierusalim (Fapte 24.17). Ce ne învață aceste relații ale apostolilor între ei? Că trebuie să prețuim lucrarea altora, iar în ce privește lucrarea noastră, să veghem să nu ne-o supraapreciem, ci s-o împlinim fără greșală și fără să „avem în vedere fața omului” (v. 6). Cartea Fapte confirmă cât de greu le-a fost primilor creștini de origine iudaică să se desprindă de porunci: circumcizia și ținerea legii. La Ierusalim se ținuse o conferință pentru a reglementa aceste probleme (Fapte 15). Satan însă nu renunță de bunăvoie la o armă de care deja s-a folosit cu ceva succes. La rândul lor, galatenii, deși nu erau iudei, căzuseră în această cursă și Pavel le arată marele pericol care se ascundea în aceasta.

Prin ce era atât de gravă această întoarcere la lege? Și de ce și-a pus Pavel atât de mult la inimă această chestiune, încât a ajuns chiar să-l acuze în mod public pe Petru pentru atitudinea sa îndoielnică? (v. 11-14). Pentru că însuși faptul de a-i încuraja pe credincioși să se iudaizeze și să facă lucrări revenea la a spune că lucrarea lui Isus nu era suficientă. Și nenumărați creștini tot în felul acesta înclină să gândească. Recunos în principiu valoarea ispășitoare a jertfei lui Hristos, dar în același timp își întemeiază mântuirea pe lucrările lor și pe practicarea religiei lor. Ei «fac ce pot», iar pentru restul se bazuie pe Dumnezeu. Unora ca aceștia le răspundem cu versetul 16: „omul nu este îndreptățit din fapte, ... ci prin credința în Isus Hristos”. Un mijloc atât de simplu? Da, însă oferit de o Persoană atât de măreață! Este Fiul lui Dumnezeu „care m-a iubit și care S-a dat pe Sine Însuși pentru mine” (v. 20). Care este partea mea în această lucrare? Aceea pe care o poate avea un mort, adică niciuna. Fiind „răstignit cu Hristos”, am scăpat de sub lege, și trăiesc, dar „nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine...”. Prietene cititor, iubit de Domnul Isus, poți lua pe cont propriu aceste declarații triumfătoare, în tot adevărul lor?

Planul general al epistolei se poate schița astfel: capitolele 1 și 2: Mărturia personală a apostolului; capitolele 3 și 4: Doctrina mântuirii prin credință; capitolele 5 și 6: Viața practică a celui răscumpărat sub har. Inima lui Pavel era încurcată: zelul său pentru adevăr se dublase de toată dragostea pentru sârmanii galateni. Ce duh de rătăcire i-a putut încânta până într-acolo încât să uite de harul lui Dumnezeu? Și ce mulți creștini li se aseamănă! Le-a fost zugrăvit Hristos răstignit (v. 1). Au crezut în El și au primit prin Duhul Sfânt siguranța mântuirii. Însă nu au avut încredere în El pentru a le conduce viața creștină. După ce au început prin Duhul, au continuat prin carne (v. 3). Sau credeți că, după ce ne-a îndreptățit, Dumnezeu poate conta pe noi pentru „a-și încheia lucrarea”? Nu, iar din acest motiv, aceeași credință care ne mântuiește este și cea de care avem nevoie pentru a trăi (v. 11). Legea cea dreaptă a lui Dumnezeu, în schimb, nu poate să ne aducă decât moartea și blestemul, pentru că am fi incapabili să o împlinim. A trebuit ca, în locul nostru, Hristos să poarte acest blestem. Pentru a ne răscumpăra, El a plătit prețul în întregime. A purtat blestemul legii când a luat la cruce locul pe care-l meritam eu. Binecuvântat fie El în veci!

Apostolul explică pentru ce legea nu schimbă cu nimic promisiunile divine. Acestea sunt anterioare ei, iar Dumnezeu nu Se dezice, și, mai ales, pentru că ele au fost făcute seminței lui Avraam, adică lui Hristos (v. 16). Nimic nu va putea anula sau contrazice ceea ce Dumnezeu îi garantează Preaiubitului Său – și celor care îi aparțin. „Atunci pentru ce este legea?” (v. 19). Ea a fost comparată cu o oglindă. Îmi arată mizeria morală, dar este tot atât de incapabilă să mi-o înlăture, cum este oglinda să mă spele. Nu este funcția ei aceasta. Legea nu face altceva decât să mă convingă de păcat; este deci îndrumătorul meu până la Hristos (v. 24), după care rolul ei se încheie, ca și al institutorului care și-a pregătit elevul pentru a trece în clasa superioară. Ce crudă școală este cea a legii! Ea mă învață că sunt păcătos și nu-mi dă îndreptățirea; mă învață că sunt mort și nu are puterea să mă facă să trăiesc; mă învață că sunt lipsit de energie și nu-mi dă nimic. Tot ceea ce însă îmi lipsește găsesc atunci în Isus! Botezul este semnul public al punerii deoparte pentru Hristos, prin moartea Lui. Voi, cei care ați fost botezați, sunteți într-adevăr „fii ai lui Dumnezeu, prin credința în Hristos Isus”? Ați fost cu adevărat „îmbrăcați cu Hristos”? (v. 26, 27). A purta o uniformă la care nu ai dreptul este o fraudă și un abuz de încredere.

Astfel Dumnezeu dăduse cu totul altceva decât legea: promisiuni necondiționate. Ele proveneau din dragostea Sa și din bucuria Sa de a binecuvânta, atât națiunile, cât și pe iudei. A disprețui un asemenea dar însemna a disprețui dragostea Lui. Pretenția, de exemplu, de a plăti pentru un cadou pe care l-am primit este o ofensă adusă donatorului. Cât de întristată este inima lui Dumnezeu la vederea atâtor creștini

care uită de libertatea Duhului, pentru a o înlocui cu biete practici plictisitoare! Ce dovedește aceasta? Că acești copii ai lui Dumnezeu Îl cunosc atât de greșit pe Tatăl lor ceresc. Este de înțeles că un necredincios se mulțumește cu „cunoștințele elementare slabe și sărace”, pentru că nu are altele mai bune. „Dar acum – ne spune versetul 9 – după ce L-ați cunoscut pe Dumnezeu” și fiind cunoscuți de El (1 Corinteni 8.3), să nu ne mai lăsăm robiți și să nu tolerăm nimic care-l aduce Lui indignare. Să avem încredere deplină în dragostea Lui. În versetul 12, apostolul își întrerupe expunerea, pentru a vorbi inimii galatenilor săi preaiubiți. El știe să le aducă aminte de bunăvoința și de dăruirea lor pentru el. Vai, afecțiunile pe care absența le răcește sunt afecțiuni slabe. Convingerile care-și pierd înfiriparea atât de repede după plecarea slujitorului lui Dumnezeu sunt convingeri slabe. Cum este dragostea noastră creștină? Și cum este credința noastră?

Apostolul este plin de neliniște și de nedumerire. Lucrarea lui răbdătoare să fie oare în zadar? (v. 11). Se vede astfel nevoit să reia împreună cu galatenii cunoștințele elementare ale evangheliei. Să profităm și noi de aceasta, pentru a le învăța odată cu ei. Pentru că, dacă Pavel regreta că nu îi putea învăța pe copiii lui spirituali pe viu, fiind de față, cu glasul său în auzul lor (v. 20), noi nu regretăm, pentru că înțelegem motivul: Dumnezeu voia să ne dea această scrisoare. Totuși – veți spune – pentru noi nu mai este câtuși de puțin actual pericolul de a ne reașeza sub lege. Înseamnă că nu ne cunoaștem bine! De fiecare dată când ne complacem cu purtarea noastră și avem impresia că Dumnezeu ne datorează ceva, aceasta înseamnă – nici mai mult nici mai puțin – legalism. De fiecare dată când adoptăm o soluție fără a conta pe Domnul, de fiecare dată când ne comparăm cu alții în avantajul nostru, noi manifestăm acest spirit de proprie îndreptățire, vrăjmaș declarat al harului (comp. cu v. 29). Pentru a ilustra această vrăjmașie, Pavel îi evocă pe cei doi fii ai lui Avraam. Isaac, fiul promisiunii, este singurul care poate moșteni promisiunea. Ismael, copil după carne, ieșit din roaba Agar, nu are niciun drept la bogățiile și binecuvântările tatălui. Aparținem noi toți Ierusalimului de sus? Suntem noi, împreună cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov, „împreună-moștenitori ai aceleiași promisiuni”: Cetatea cerească (v. 26; Evrei 11.9,10,16)?

Omul a considerat dintotdeauna libertatea ca fiind bunul cel mai de preț. Unde însă o poate gusta cu adevărat? Sărman sclav al propriilor patimi, el se naște și moare cu lanțuri ținute de inimă. Numai Isus Hristos îl poate elibera (v. 1; Ioan 8.36). Se pune atunci o altă întrebare: în ce fel va face uz răscumpărării Domnului de libertatea sa? Se va supune el de bunăvoie jugului riguros al legii? (v. 1). Ar fi o atitudine la fel de neobișnuită ca cea a unui ocnăș eliberat care și-ar exprima dorința de a se întoarce la ocnă! Se va folosi el atunci de aceasta ca de „un prilej pentru carne” (v. 13)? Ar însemna atunci că parcurge calea inversă a tesalonicenilor, trecând de la slujirea lui Dumnezeu înapoi sub tirania idolilor lumii (cap. 4.8,9; Luca 11.26; 1 Tesaloniceni 1.9). Nu, această libertate, atât de scump plătită de Mântuitorul său la cruce, creștinul o va folosi în slujirea aproapelui! Și astfel, în final, el va împlini legea, de vreme ce aceasta se rezumă printr-o singură expresie (v. 14) sau, mai degrabă, printr-un singur cuvânt: iubire. „Cine iubește pe altul a împlinit legea” (Romani 13.8,9). El împlinește astfel porunca Domnului Isus, a Căruia cea din urmă și cea mai scumpă dorință este să ne iubim unii pe alții cum ne-a iubit El (Ioan 13.34; 15.12,17).

Domnul ne explică după ce se poate recunoaște o lucrare, dacă este a cărnii sau dacă este din Duhul (citiți Matei 7.16-20; Ioan 3.6). „Un pom bun nu poate să facă roade rele”. Cele din versetele 19-21 nu pot deci să provină decât din pomul rău: carnea. Iar carnea este încă în fiecare dintre noi, cu același potențial redutabil. Dacă însă suntem „ai lui Hristos” (v. 24), în noi rămâne de asemeni o altă Putere să acționeze: Duhul Sfânt. El ne face să trăim (v. 25) și El ne face să umblăm (v. 16, 25); El se împotrivesc cărnii (v. 17); El ne conduce (v. 18); El aduce la maturitate roada Sa proprie, imposibil de confundat cu o alta, un ciorchine prețios, căruia versetul 22 îi enumeră nouă „boabe” delicioase: dragoste, bucurie, pace... Din nefericire însă, un pom poate rămâne neroditor dacă întreaga sa forță se risipește în vâlștări inutile crescând din partea de jos. Ce face atunci grădinarul? Taie aceste mlădițe, pentru ca seva să circule din nou îmbelșugat prin ramurile altoite. Aceasta este semnificația versetului 24. „Cei ai lui Hristos au răstignit carnea” la întoarcerea lor la Dumnezeu. Prin credință, ei s-au supus sentinței morții pronunțate asupra întregii lor naturi (pomul sălbatic a fost tăiat pentru a fi altoit). De atunci încolo, ei trebuie să judece în ei manifestările cărnii: patimi și poftă. „Dacă trăim în Duh, în Duh să și umblăm” (v. 25).

Acest capitol 6 ne învață cum să ne purtăm: față de un frate căzut – fără a pierde din vedere responsabilitatea pe care o avem cu privire la el (v. 1); față de cei care sunt copleșiți de poveri (v. 2); față de cei „din casa credinței” și față de toți, făcând bine (v. 10). În prezent, noi semănăm, în vederea secerișului „la timpul potrivit”. Și un principiu este evident: recolta va fi, inevitabil, de aceeași natură cu sămânța. Numai un nebun s-ar putea aștepta să culeagă grâu dintr-un loc în care a plantat scaieți. Carnea generează întotdeauna corupție, în timp ce roada Duhului germinează pentru viața veșnică (v. 8; cap. 5.22; comp. cu Osea 8.7; 10.13). De aceea acum trebuie făcută alegerea; mai târziu regretele vor fi zadarnice. Creștinul a fost deja declarat mort față de lege (cap. 2.19) și mort față de carne (cap. 5.24). Aici el este recunoscut ca mort față de lume și reciproc (v. 14). De acum încolo, lumea nu mai are drepturi asupra mea mai mult decât am eu asupra ei. Între ea și mine se ridică o barieră de netrecut, și aceasta este „crucea Domnului nostru Isus Hristos”, eliberarea mea și gloria mea. De o parte, „o nouă creație”, de cealaltă, „nu este ceva”, Dumnezeu nu recunoaște nimic acolo (v. 15). De am putea fi și noi de acord cu El, atât în principiu, cât și în practică!

clickbible.org